

Riskidentifiering papperslös provtagning utifrån enkät offentlig primärvård

Utöver den riskanalys som utförts på regionen över införande av papperslös provtagning skickades en enkät ut till de offentliga vårdcentralerna där frågor kring styrkor och risker med införande ställs. Den sammanfattade bilden över styrkorna för primärvårdens del är framförallt miljöaspekter, då papper sparas in, samt att det kan underlätta för patienten att inte behöva hålla reda på sitt provtagningsunderlag. Däremot är uppfattningen från verksamheten att det finns överhängande patientsäkerhetsrisker samt att det nya arbetssättet riskerar att generera ökad arbetsbelastning och mer tidsåtgång vid provtagning. Bilden på vårdcentralen är delvis samstämmig med de redan identifierade riskerna och nedan följer en sammanfattning av de vanligast förekommande riskerna verksamheten urskilt. Samtliga 12 vårdcentraler är tillfrågade och svar finns från alla.

Riskscenario	Patient	Medarbete	Verksamhet	Ekonomi
<p>Beställning finns inte när patient kommer till vårdcentral</p> <p>Man vet inte vilka prover som ska tas, vem som har beställt och vart man ska vända sig för att få reda på det. Patient vet inte alltid vem som är remittent. Detta upptäcks när patienten redan är inne på lab.</p>	<p>Risk för väntan/irritation/dålig tillitkänsla. Ökad väntetid för övriga patienter som bokat.</p> <p>Patientrisk då ev. ansvarig läkare på beställande enhet inte sätts som mottagare och ej omhändertar provsvar.</p>	<p>Behöver kontakta remitterande enhet. Inte alltid man vet vilken enhet man ska vända sig till och kan vara svårt att få tag i rätt person.</p> <p>Får bemöta irritation från patient och medpatienter som får vänta.</p>	<p>Ökad arbetsbelastning för egen enhet men även för de enheter som kontaktas.</p> <p>Risk att ansvarig läkare på beställande enhet inte sätts som mottagare och ej omhändertar provsvar.</p>	<p>Risk för att fel kontakttyp registreras</p>
<p>Det kan finnas flera beställningar när patienten kommer och ska ta prover</p> <p>Dels från samma klinik/mottagning eller från olika. Gamla remisser kan ligga kvar i systemet och "skramla". Om patienter kommer utan underlag (där RID nr står) vet inte lab vilken av remisserna som ska tas vid det aktuella tillfället.</p>	<p>Patientsäkerhetsrisk då fel prov kan tas.</p> <p>Risk för att behöva återkallas.</p>	<p>Osäkerhetskänsla över att på lab inte veta att man gör rätt.</p>	<p>Risk för återbesök.</p>	<p>Prov tas i onödan på gammal remiss.</p>
<p>Längre tid för varje provtagning (även om remiss är korrekt)</p> <p><u>Nuläge:</u> Idag räcker att kontrollera Id, ta provet, klistra på medhavda etiketter och provtagningen är slutförd.</p> <p><u>Vid nytt arbetssätt</u> ska lab gå in i provtagningsmodulen för varje patient, leta reda på provtagningsunderlag och skriva ut etiketter. Efter att provet är taget ska lab skicka provet i Cosmic. Dessa moment kan ofta vara enkla om endast en beställning finns och att den är korrekt gjord men oavsett det förlängs proceduren på lab (Se ovan identifierade risker om det är så att det finns flera beställningar eller och beställning saknas).</p>	<p>Risk för väntan/irritation/dålig tillitkänsla. Ökad väntetid för övriga patienter som bokat.</p> <p>Risk för längre väntan för att få provtagningsstid.</p>	<p>Stress att hinna med då varje patient tar längre tid.</p>	<p>Ökad arbetsbelastning på lab.</p> <p>Försvårar om varje provtagning ska ta längre tid om lab-tidboken redan idag är fullbokad.</p>	
<p>Ökad arbetsbelastning och längre väntetid i receptionen (För framletande av provtagningsunderlag och korrekt betalning)</p>	<p>Risk för väntan/irritation/dålig tillitkänsla. Ökad väntetid för övriga patienter som bokat.</p>	<p>Ökad arbetsbelastning i receptionen.</p>		<p>Risk för att fel kontakttyp registreras</p>

Några citat från vårdcentralerna:

"Det är svårt redan nu att veta vilka prover patienten ska ta om de inte har med sig provtagningsunderlag, oftast ligger massa prover beställda. Ibland har beställare gjort fel och bara lagt nya beställningar vilket gör det svårt att veta vilka som är rätt. Patienten vet bara att de ska ta prover och sedan får man vara en detektiv och söka vilka prover och till vilken klinik. Ibland ligger det flera beställningar från samma klinik..."

"En stor risk att det kan bli fel prover som blir tagna eftersom det ofta finns fler än en beställning på prover, ibland finns beställningar från flera olika kliniker. Patienter har förvånansvärt sällan själva koll på vilka prover som ska tas eller vilken klinik som vill ha dem".

"Risk att prover inte blir tagna och att patienten behöver kallas tillbaka. Patientsäkert!"

"Detta är en vårdcentral som tar mycket extern provtagning. Därför måste det fungera smidigt med remisser för att hinna med "vår egen" provtagning".

"Vi tar väldigt mycket externa prover eftersom vi är långt från sjukhuset. Flödet fungerar väldigt snabbt och bra. Det kan inte bli fel om patienterna har med sig provtagningsunderlaget. De gånger patienterna glömmer sitt underlag för extern provtagning blir det mycket extrajobb för oss att hitta beställningen. Ibland får vi ringa kliniker för att veta vilka prover som ska tas eller så skickar vi hem patienten för att hämta underlaget".